

A nepáli loktapapír-program

27/1

NEPÁL

FÖLDRAJZI INFORMÁCIÓK

Nepál a Himalája déli lejtőin és lábainál mintegy 147 000 km²-en terül el. Az ország területén fekszik a Csomolungma (Mount Everest, vagy nepáli nevén a Szágarmátha), a világ legmagasabb hegycsúcsa.

Nepálban trópusi éghajlatú területek váltakoznak a magashegységi klímájúakkal; ennek megfelelően változatos a növény- és állatvilága is.

Fővárosa Katman-du, amely 1337 m tengerszint feletti magasságon fekszik.

Az égbenyúló hegyek termékeny völgyeket fognak közre, ahol a lakosság rizst, búzát, kukoricát, sőt cukornádat is termeszt.

Az ország a magashegyek miatt repülővel könnyebben megközelíthető, mint közúton vagy vasúton. (Az első teherautó például csak 1956-ban érkezett ide.)

A népesség legnagyobb része a délre tartó völgyekben él, amelyek az ország területének mindössze kb. 14%-át teszik ki.

Lakóinak száma 20 millió körül mozog, ebből 94 millió 16 év alatti.
A lakosság 89%-a vidéken él. Városban csak 11%-uk lakik. (1997)

Az egy főre jutó nemzeti jövedelem 1996-ben 210 USD volt (összehasonlításképp Magyarországon: 4 370 USD, Svájcban: 44 350 USD volt abban az évben). A lakosság kb. 50%-a a szegénységi küszöb alatt, azaz abszolút szegénységben él.

A születéskor várható élettartam (1997): 57 év

Az írástudó felnőttek aránya (1995): a férfiak körében 41%, a nők körében 14%.
Iskolai beiratkozások aránya (1995): a fiúk körében 80%, a lányok között 41%.
Az első öt évet a beiratkozottak 52%-a fejezi be (1995).

A TV-készülékek száma: 5 db/1000 fő (1995).
A rádiók száma: 36 db/1000 fő (1995).

Egészséges ivóvízhez csak a lakosság 71%-a jut (1997).

Forrás: UNICEF

27/2

AZ UNICEF LOKTAPAPÍR-PROGRAMJA

Egy sikeres fejlesztési projekt

Az UNICEF Nepálban több projektet is elindított. A loktapapír-programban egy évszázados kézműves tevékenységet, a loktából való papírkészítést karolta fel a szervezet. A program 1981-ben indult és mára már az ország öt kerületében, 170 családnak állandó, és mintegy 4 000 családnak ideányjellegű munkát biztosít az évnél abban a szakában, amikor a termést már betakarították és más kereseti lehetőség nincs.

A papírgyártáshoz a vadon növe boroszlán cserje, nepáli nevén lokta kérget, illetve a kéreg alatti hánccot használják. A favágók speciális késsel hántják le a kérget a cserjéről. Ha kicsiny gyermeküket nem tudják kire hagyni, a hátukra kötözve őt is magukkal viszik a munkába.

A levágott loktát a hegyekből becipelik a faluba. A hánccot feldarabolják, megtisztítják, majd szappanos, lúgos vízben addig főzik, míg pépes anyagot nem kapnak belőle. Ezt a masszát téglalap alakú fakeretekbe simítják. A szitászöveten elterített anyagot napon szárítják és préselik.

A következő állomás a nyomda, ahol az íveket növényi festékekkel színezik, nyomtatják, majd méretre vágják, végül pedig csomagolják.

Az előállított termékek, vagyis a szép színes képeslapok 70%-át az UNICEF értékesíti a világ minden táján. Gondoskodik az elszállításról, csomagolásról, reklámról és a vevőkhöz történő eljuttatásról. A maradék 30% helyi, illetve környező országokbeli piacokra kerül.

A befolyt összeg egy része a családoké, s egy részét visszaforgatják a termelésbe. 60%-át azonban a faluközösség életkörülményeinek javítására, például az ivóvíz biztosítására, óvodák, iskolák működtetésére, az egészségügyi ellátás fejlesztésére fordítják. A programban nagy szerepet kapnak a környezetvédelmi intézkedések (pl. a talajerózió megfékezése) is.

A projekt indulása óta több változtatáson esett át. Nagyon nehéz ugyanis a különböző csoportok érdekeit egyeztetni. A loktavágók például egyre több cserjét szeretnének kivágni, hogy bevételüket növeljék, míg a környezetvédelmi intézkedések szerint egy évben csak meghatározott mennyiséget lehet kivágni a termelés fenntarthatósága érdekében. A levágható lokta mennyiségét évi 70–80 tonnában korlátozták. Minden boroszlán kivágása után újat kell ültetni. 8 évig tart, míg a cserje megnő és kivágható lesz.

A viták és nehéz döntések ellenére a program hosszú távon működőképesnek bizonyult, és érzékelhetően a lakosság érdekeit szolgálja.

27/3

AZ UNICEF LOKTAPAPÍR-PROGRAMJA

KÉPEKBEN

